

**Малинська центральна районна бібліотека
ім. В. Скуратівського
Методичний відділ**

Екологічний календар 2016

м.Малин
2016

Сьогодні в усьому світі все більше уваги приділяється питанням збереження унікальної природи Землі. Запропонований календар екологічних дат і природоохоронних акцій має на меті привернути увагу громадськості, і в першу чергу – молоді, на тривожний стан довкілля та різноманітні аспекти його збереження на планеті і в Україні зокрема.

Важлива роль в екологічній просвіті належить бібліотекам. Це - інформування громадськості про природоохоронні заходи та соціальнозначимі дати екологічного спрямування, сезонні акції екологічних організацій, формування екологічної свідомості молодого покоління, що спонукає користувачів бібліотек до роздумів над проблемами охорони навколишнього середовища.

Інформація, розміщена на сторінках "Екологічного календаря", може бути використана при організації книжкових виставок та проведенні масових заходів. Даються посилання на ресурси мережі Інтернет, що значно розширить інформаційні можливості бібліотекарів.

Адресується бібліотечним працівникам, вчителям та учням загальноосвітніх шкіл, студентам та всім, кому небайдужі проблеми екологічного стану планети і свого регіону.

Січень - Акція Всеукраїнської екологічної ліги "Наша допомога птахам"

Щороку Всеукраїнська Екологічна Ліга (ВЕЛ) проводить акцію "Наша допомога птахам". Це – організація та проведення виставок годівничок з вторинних матеріалів і шпаківень, їх розміщення на території міських парків та скверів; природоохоронних конкурсів та вікторин для дітей та молоді. Мета акції - практична допомога птахам: виготовлення та розвішування годівничок і шпаківень на території зоопарку; залучення до природоохоронних акцій дітей та молоді; інформування населення про актуальність екологічних питань.

З давніх-давен люди мріяли навчитися літати, навіть створили літаки та гелікоптери, які схожі на птахів. Але так і не зрозуміли, що треба оберігати пернатих друзів: горобців та ластівок, синиць та дятлів, шпаків та лелек... До речі, лелеку і зараз вважають птахом долі, вісником щастя та достатку. Люди вірять, що в хату, на якій ці птахи збудують гніздо, прийде щастя та злагода, припиняться сварки, а діти будуть рости здоровими.

Відомо біля 8600 видів птахів, а в Україні - понад 300. Вчені підраховали, що велика синиця за день прилітає до гнізда з їжею для пташенят 350 разів, а сіра мухоловка та інші дрібні комахоїдні птахи - понад 400. За 14-16 днів, поки жовторота малеча перебуває в гнізді, велика синиця приносить понад 2 кг різних комах, серед яких переважають шкідники. Взагалі пара цих птахів за період гніздування повністю звільняє від комах близько 40 плодових дерев.

Птахи поширені по всій земній кулі та кожен вид пристосовується до змін зовнішнього середовища. Деякі у відповідь на зникнення їжі в місцевості, де вони живуть, перелітають на південь. За традицією школярі та дорослі-природолюби гостинно зустрічають крилатих

мандрівників, що повертаються додому, розвішуючи навесні годівнички та шпаківні. Завдяки багаторічним спостереженням, більшість птахів до кінця березня та в квітні вже закінчує переліт і разом з осілими птахами готова до гніздування.

Детальніше про цю акцію Всеукраїнської екологічної ліги можна дізнатися за адресою: <http://goo.gl/bVSjfa>

1 січня – Новий рік

Запропонуйте зустріти його по-новому. Багато екологічних організацій проводять акції "Замість ялинки – зимовий букет!" Давайте зберігати наших красунь разом. Якщо ваша аудиторія переважно сільська, варто згадати про таку гарну можливість, як висадження ялинки у ґрунт і щорічні хороводи біля неї просто неба. Така форма зустрічі новорічних свят буде цікава й мешканцям міст, котрі мають присадибні ділянки або будинок за містом. Знайдіть потрібну аргументацію, якою може бути і радість споглядання зірок, і свіже, морозне повітря, і навіть феєрверк, який навряд чи загрожуватиме кімнаті... Для дітей можна навести цитати чи приклади з казок або сучасної літератури. І дорослим, і дітям запам'ятається, наприклад, майже фантастична ідилія зустрічі Нового року дітей-сиріт разом з лісовими тваринами, цікаво змальована в книзі нащадка відомого поета Володимира Лермонтова "Свято назавжди!". Проявіть таку саму фантазію і ви, інтригуючи та мотивуючи вашу аудиторію зустріти свято біля справді живої ялинки.

Детальніше про акцію "Замість ялинки – зимовий букет!" можна дізнатися тут: <http://goo.gl/mAO3vN>

11 січня – День заповідників і національних парків

День заповідників і національних парків у світі почали вперше відзначати в 1997 році

з ініціативи Центру охорони дикої природи і Всесвітнього фонду дикої природи. Перший заповідник на території сучасної України був створений у 1886 році українським природознавцем Володимиром Дідушицьким. Це – перший заповідник в Європі, природний резерват площею 22,4 га поблизу с. Пеняки (нині Бродівський район Львівської області), який одержав назву «Пам'ятка Пеняцька».

Сучасний вид заповідної справи для збереження залишків природи (окремих природних комплексів чи їхніх частин) почав формуватися з кінця 20-х років ХХ століття, коли створювалися перші заповідники та пам'ятки природи, і набуває значного розвитку у 80-ті роки з організацією різних типів заказників і національних природних парків.

Сьогодні спеціально уповноваженим органом державного управління в галузі організації, охорони та використання природно-заповідного фонду є Міністерство екології та природних ресурсів України. У 2009 році було значно розширено межі територій і створено нові національні природні парки та інші природно-заповідні об'єкти в Україні. А з 2009 року за Указом Президента України щорічно 7 липня відзначається День працівника природно-заповідної справи.

Детальніше про природні заповідники та національні природні парки України можна дізнатися на сайті "Україна Інкогніта": <http://goo.gl/8KQZ8K>

18 - 25 січня – Великий зимовий облік птахів

Зимовий облік птахів часом називають Різдвяним. Традиція обліку птахів народилася в 1990 році у США, коли редактор орнітологічного журналу Bird-Lore Френк Чепмен запропонував новий спосіб проведення Різдвяного полювання – з біноклем в руках замість зброї.

За його закликом вперше 26 людей провели цей святковий день разом із пташками, спостерігаючи та вивчаючи їх, радіючи їх польоту та свободі. З цього часу «звичка» обліковувати птахів у Різдвяні дні широко поширилася на теренах США, Канади, Латинської Америки, Карибських і деяких Тихоокеанських островів. Сьогодні більше ніж 50 000 людей обліковують птахів.

Детальніше про акцію можна дізнатися за адресою: <http://birdlife.org.ua/Velikiy-zimoviy-oblik-ptahiv>

29 січня – День мобілізації проти загрози ядерної війни

Святкується цей день з 1985 р. з моменту прийняття Делійської декларації про принципи вільного від ядерної зброї та ненасильницького світу, в якій міститься заклик до припинення гонки ядерного озброєння, скорочення та поступової ліквідації ядерних арсеналів і усунення загрози ядерної війни. Декларація була прийнята на нараді голів держав і урядів Індії, Аргентини, Греції, Мексики, Танзанії та Швеції.

Про наслідки світової ядерної війни можна дізнатися на сторінці: <http://www.junior.ru/students/metelsky>

Лютий

Лютий - березень – Всеукраїнська екологічна акція з охорони квітів-первоцвітів "Первоцвіт"

У лютому-березні Всеукраїнська екологічна ліга та Всеукраїнська дитяча спілка "Екологічна варта" разом з іншими громадськими організаціями та органами державної влади проводять щорічну всеукраїнську природоохоронну акцію "Первоцвіт".

Більшість рідкісних декоративних рослин, що занесені до Червоної книги України, зникають через винищення їх людиною. Найяскравіше ця тенденція простежується на прикладі первоцвітів, які збираються головним чином для продажу. З метою запобігання винищенню перших весняних квітів члени Всеукраїнської екологічної ліги ведуть еколого-просвітницьку та пропагандистську роботу. Вчителям шкіл надаються інформаційно-методичні матеріали, листівки, брошури, які допомагають їм у розробці тематичних бесід, вікторин, організації позакласних заходів. Члени БЕЛ займаються вирощуванням культурних первоцвітів. А участь активістів БЕЛ у рейдах разом із держінспекторами управління екобезпеки та представниками правоохоронних органів доводять, що громадськість може ефективно брати участь і в оперативних заходах, запобігаючи незаконному продажу квітів.

Анемона діброва, білоцвіт весняний, брандушка різнокольорова, піон тонколистий, підсніжник складчатий, рябчик руський, тюльпан дібровий, тюльпан Шренка, цикламен Кузнецова, шафран Гейфелів занесені до "Червоної книги України".

Детальніше про акцію можна дізнатися за адресою: <http://www.ecoleague.net/diialnist/aktsii/pervotsvit>

2 лютого – Всесвітній день охорони водно-болотних угідь

Цього дня у 1971 році в Іранському місті Рамсар підписано Конвенцію про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином, як середовища існування водоплавних птахів (Рамсарська конвенція). У 1996 році постійний комітет Конвенції вибрав 2 лютого, річницю підписання Рамсарської конвенції, як дату святкування та проголошення Конвенції про водно-болотні угіддя на Земній кулі.

До виникнення нових пустель може призвести нерозумне знищення лісів та осушення боліт. Згідно з даними Товариства охорони природи площа лісів на Землі за останні сто років скоротилась вдвічі. Однак якщо цінність лісу здається очевидною, то болота зазвичай розглядаються виключно як непотрібні, навіть шкідливі природні утворення. Тільки у сімдесятих роках минулого століття вчені-екологи заговорили про те, що болота мають величезне значення в житті водоплавних птахів - в якості місць їх гніздування. Тотальне знищення боліт неминуче тягне за собою скорочення поголів'я птахів, а деякі види ставить на межу вимирання. Тому важливо, щоб деякі болота були обов'язково збережені: вони мають економічну, культурну, наукову та рекреаційну (місця проживання) цінність.

Святкування повинно висвітлювати важливість водно-болотних угідь для людей та потреби розумного їх використання. Водно-болотні угіддя є важливою частиною біорізноманіття і цей день існує, зокрема, для того, щоб показати, що ці угіддя захищаються.

Текст Рамсарської конвенції можна знайти за адресою:
http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_031

19 лютого – Міжнародний день захисту морських ссавців (День китів)

Цей день вважається днем захисту не лише китів, але і всіх морських ссавців та інших живих істот морів та океанів. Святкується цей день з 1986 року, коли після 200 років безжального винищення китів Міжнародна китова комісія ввела заборону на китовий промисел.

Вона діє і донині й означає, що в усьому світі полювання на великих китів, а також торгівля китовим м'ясом заборонена. Щорічно в цей день різноманітні природоохоронні групи проводять акції з захисту китів та інших морських ссавців. Часто екологи об'єднуються і

присвячують цей день захисту одного унікального виду, якому загрожує небезпека зникнення.

В Україні це свято можна назвати днем захисту дельфінів, адже вони є єдиними представниками морських ссавців, які мешкають у наших солоних водах. Раніше в Чорному морі жив тюлень-чернець, та востаннє його бачили 15 років тому. У Чорному й Азовському морях є три види дельфінів: афаліни, білобочки й азовки. Вага найбільших - афалін - досягає 300 кг, а "маленькі" азовки не бувають більше 100 кг. Усі три види занесено до Червоної книги України, а також до Міжнародного Червоного списку.

Сайт Міжнародної китової Комісії: <https://iwc.int/home>

Березень

Березень - Всеукраїнська акція "До чистих джерел"

Мета акції – силами громадськості здійснити пошук джерел, розчищення, облаштування та догляд території навколо джерел питної води: струмків, криниць, артезіанських свердловин.

Вода – джерело життя. На жаль, людина поступово забруднювала та знищувала джерело свого життя. З кожним забрудненим струмком виснажуються водні ресурси країни. Вода, за оцінками фахівців, буде одним із найбільш дефіцитних ресурсів ХХІ століття. Наприклад, у південних і східних регіонах України 1068 населених пунктів через природні та технологічні причини не мають гарантованих джерел водопостачання, їх населення змушене користуватися привізною водою.

Як невтомні трудівники, ніби капіляри людського організму, струмки живлять природу вологою, омолоджують наші луки, поля, ліси. Природа – це також організм, в якому все взаємопов'язано: немає незначного

або зайвого. І, зберігаючи хоча б одне джерело живої води, ми робимо природу здоровішою, даємо можливість нашим нащадкам милуватися прозорими водами річок, озер, ставків, струмків, пити цілющу воду джерел.

Детальніше про акцію можна дізнатися за адресою:

<http://goo.gl/vtuzqO>

14 березня – День дій проти гребель, на захист Рік, Води і Життя

Міжнародний день дій проти гребель, започаткований в 1997 році, відзначається за почином громадської організації «Міжнародна мережа рік» (США). «За ріки, воду та життя» - девиз цього дня, який об'єднує зусилля людей всього світу в боротьбі проти гребель, а також здійснення просвітництва щодо впливу гребель на річкові екосистеми.

Докладніше можна почитати тут: <https://goo.gl/QySSuG>

21 березня – Міжнародний день лісів (Всесвітній день захисту лісів)

Цей день пов'язаний з діяльністю щодо посадки лісів та висвітлення важливості збільшення кількості зелених насаджень. Відзначається урядами та міжнародними організаціями для розробки планів збереження лісів.

Докладніше на сайті: <http://goo.gl/EQNbua>

22 березня – Всесвітній день водних ресурсів (День охорони водних ресурсів. Міжнародний день води)

День водних ресурсів бере свій початок від Конференції з довкілля та

розвитку, що мала місце у 1992 році у Ріо-де-Жанейро. Швидке зменшення запасів питної води стало поштовхом до започаткування Дня охорони водних ресурсів.

Генеральна асамблея оголосила 22 березня Всесвітнім днем водних ресурсів (резолюція 47/193 від 22 грудня 1992 року). Метою проведення цього Дня є підняття рівня обізнаності з тим, як раціональне використання водних ресурсів сприяє підвищенню рівня продуктивності економіки і соціального благополуччя.

За висновками експертів ООН, понад 20% населення Землі (1 млрд 400 млн осіб) страждають від нестачі води, придатної для пиття та зрошування посівів. До кінця першої чверті нинішнього століття ця цифра може збільшитись ще на 900 тис. Найгострішим дефіцит водних ресурсів буде у Африці та на Близькому Сході, дещо меншим - в Індії, Китаї, Перу, Великобританії та Польщі. Нестача води в багатьох країнах пов'язана з нераціональним її використанням та забрудненням. У червні 1999 р. у Лондоні на III Конференції міністрів екології та охорони здоров'я 35 європейських країн, у тому числі й Україна, підписали Протокол із проблем води та здоров'я, зобов'язавшись оберігати своїх громадян від захворювань, пов'язаних із забрудненням води, захищати водні ресурси, створювати системи усунення небезпечних ситуацій. У березні 2000 р. в Гаазі проходив Всесвітній водний форум. Тоді тисячі людей у 140 країнах проводили різноманітні акції, закликаючи свої уряди до ефективнішого управління водними ресурсами. Результатом стало підписання Декларації з питань безпеки води у XXI ст.

Детальніше дивись: <http://goo.gl/cRCswD>

23 березня – Всесвітній Метеорологічний день

В 1960 році Всесвітня організація метеорології вирішила, що 23 березня буде святкуватися як Всесвітній день метеорології - професійне свято гідрометеорологів всієї планети. Це день вступу у силу в 1950 р. Конвенції Всесвітньої Метеорологічної організації (ВМО) та її утворення на місце колишньої Міжнародної метеорологічної організації (ММО), створеної ще у 1873 р. Метою святкування є акцентування важливості метеорології і метеорологічної служби у забезпеченні благополуччя населення. Кожного року вибирається нове гасло цього дня, яке покликане допомогти людям зрозуміти значення метеорологічної служби.

Статистика, накопичена за останнє десятиліття, показує, що більше ніж 80% всіх стихійних лих має метеорологічне або гідрологічне походження. В 50-ті роки втрати від всіх стихійних лих, що трапилися в світі, оцінювались у чотири мільярди доларів на рік, а в 90-ті роки – в сорок мільярдів доларів на рік. Активізація екстремальних погодних умов і кліматичних явищ викликана потеплінням клімату. Впродовж XX століття підвищення глобальної приземної температури склало понад 0,6 С°. Причому з 1978 року інтенсивність цього явища втричі перевищила аналогічний показник за століття в цілому.

Сторінка Всесвітньої організації метеорології знаходиться за адресою: <http://public.wmo.int/ru>

Березень - квітень – Акція Всеукраїнської екологічної ліги (ВЕЛ) "Посади своє дерево"

Ця акція ВЕЛ проходить двічі на рік: навесні та восени члени Всеукраїнської екологічної Ліги висаджують дерева та кущі у парках, скверах, а також на пришкільних ділянках. В ході проведення акції "Посади своє дерево" у 24 областях України, в Автономній Республіці Крим, містах Києві і Севастополі вже з'явилися і ще з'являться нові гаї, парки, "Алеї злагоди". В акції "Посади своє дерево" беруть участь учні шкіл, студентська молодь, які в рамках цієї акції впорядковують пришкільні ділянки, висаджують молоденькі дерева та кущі.

Так, Київським міським осередком створено і доглядається парк "Позняки". На Закарпатті на пришкільних територіях закладено дендроділянки. У Дніпропетровську відкрито перший в Україні громадський заказник "Лівобережний".

У 2000 році по всій Україні, від столиці до селища, ВЕЛ розпочала новий проект – "Парк тисячоліть" у рамках акції "Посади своє дерево", який передбачає не тільки закладання нових парків і скверів, а й догляд за зеленими насадженнями. У ході реалізації проекту "Парк тисячоліть" закладаються парки, сквери та алеї в обласних і районних центрах, містах та містечках, по всій території України - від столиці до селища. Для цього використовують створену нову, а також вже існуючу паркову зону, сквер, територію поруч з будинком, школою.

Детальніше про акцію можна дізнатися за адресою:

<http://www.ecoleague.net/diialnist/aktsii/posady-svoie-derevo>

1 квітня – Міжнародний День птахів (День зустрічі птахів) – міжнародна екологічна акція

Самим давнім із свят екологічного календаря є День птахів. В цей день заведено було ліпити із тіста жайворонків і співати особливі заклички.

Екологічний характер День птахів набув в кінці XIX століття. В одній із статей журналу «Дитячий садок» за 1875 рік розповідається про голландське свято, на якому діти, збираючись на площі, дають урочисту клятву не вбивати маленьких пташок і не руйнувати їх гнізда. Перша Міжнародна конвенція про охорону птахів була підписана в 1906 році. День птахів відзначали в школах та в юннатських гуртках. В США одним Днем не обійшлись. Вже декілька десятиліть там діє спеціальний центр зі спасіння водоплавних птахів, що постраждали унаслідок витоку нафти із пошкоджених танкерів. Добровольці виловлюють вимашчених в нафті пернатих і миють їх в ванні із мильним розчином. Відмитих від налиплої нафти птахів повертають у звичне середовище проживання.

Детальніше про акцію можна дізнатися за адресою: <http://www.ecoleague.net/component/k2/item/435-mizhnarodnyi-den-ptakhiv>

7 квітня – День охорони здоров'я

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВОЗ) була організована в цей день. У зв'язку із постійною зміною довкілля щораз загальнішим стає питання охорони здоров'я. Цей день проголошений ООН для того, щоб більшість країн звернули особливу увагу на різноманітні аспекти охорони здоров'я.

Сторінка Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВОЗ) знаходиться за адресою: <http://geneva.mfa.gov.ua/ua/ukraine-io/who>

Третя субота квітня – Всеукраїнський день довкілля

Заходи в цей день спрямовані на поліпшення стану навколишнього середовища, озеленення, очищення водних джерел, поширення екологічних знань та ін. "День довкілля" був затверджений Указом Президента від 6 серпня 1998 р. і відзначається в Україні щороку, починаючи з 1999 року на підтримку ініціативи Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України і громадських природоохоронних організацій, з метою розвитку діяльності, започаткованої Всеукраїнською акцією "Дерево-Життя" та іншими громадськими ініціативами.

До цього дня проводять і інші заходи. "Марш парків" - щорічна міжнародна екологічна акція, спрямована на підняття престижу заповідної справи та надання практичної допомоги природоохоронним установам. Основні заходи "Маршу парків" розпочинаються у День довкілля і завершаються в День Землі. Наказом Головного управління національних парків і заповідної справи призначено координатора для проведення маршу в Україні. Це – Національна асоціація природоохоронних територій України.

Текст порівняльного аналізу стану навколишнього середовища України та окремих держав світу:
http://www.icp.org.ua/files/294_por_vnjalnijanal_z.doc

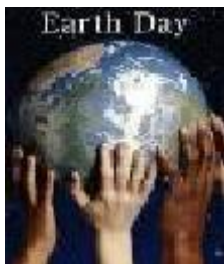
3-4 тиждень квітня – Дні заповідників і національних парків (щорічна міжнародна екологічна акція на підтримку заповідної справи – "Марш парків")

Марш парків святкується щорічно з 1995 року з ініціативи Центру охорони дикої природи (ЦОДП) в Україні, Республіці Білорусь, Вірменії, Росії та державах Центральної Азії. Марш парків –

міжнародна акція суспільної підтримки особливо охоронюваних природних територій. ЦОДП виступає організатором і координатором проведення "Маршу парків". Щорічно в "Марші парків" беруть участь сотні тисяч людей. Більше 200 держав та неурядових організацій колишніх держав СНД співпрацюють з ЦОДП в якості організаторів місцевих Маршів. А з 2000 року Європейською спільнотою прийнято рішення проводити Європейський день парків 24 травня.

Під час «Маршу парків» відбуваються круглі столи, концерти, фестивалі, конференції, екскурсії тощо. Марші парків сприяють залученню національного бізнесу в природоохоронну благодійну діяльність. Спеціально розроблені заходи популяризації та заохочення. За п'ять років Марші парків принесли заповідникам та національним паркам 650 000 доларів спонсорської допомоги.

Адреса сторінки Центру охорони дикої природи:
<http://www.biodiversity.ru>

22 квітня – Всесвітній день Землі (міжнародна екологічна акція)

Екологічний календар в його сьогоденнішому вигляді почав складатися починаючи з 70-х років ХХ століття.

Початок було покладено внаслідок жахливої за своїми наслідками аварії: в 1969 році в районі міста Санта-Барбара (із нафтової свердловини розлилася нафта). Численні простори прибережних океанічних вод покритися нафтовою плівкою. Морські тварини і птахи, що потрапляли в цей жирний слиз, гинули. Люди, що мешкали на узбережжі, вийшли на очищення території і спробували врятувати хоча б частину тварин, які потрапили в біду.

Ця подія стала моделлю можливої екологічної катастрофи і поштовхом до появи в календарі Дня Землі - дати, коли людство має задуматися над своїм ставленням

до всього живого і над наслідками своїх дій. Традиція такого святкування вперше виникла саме у США, де 22 квітня 1970 р. в Нью-Йорку студенти, школярі та їхні вчителі організували національний День Землі. Вони запропонували зазирнути вглиб екологічних проблем і разом пошукати їх вирішення. День Землі було проголошено Генеральним секретарем ООН в 1971 році. З 1990 року цей день проголошено Міжнародним.

В Україні День Землі святкують регулярно, починаючи з 1992 року. День Землі – день міжнародних акцій на захист планети. Мета свята – пропаганда екологічних, біологічних, історичних знань про Київ, Україну, світ; ознайомлення з елементарними навичками перебування на природі, які дозволяють не шкодити їй.

Більше про екологічні аспекти Дня Землі можна прочитати за адресою: <http://www.earthday.org/>

23 квітня - Акція "Зробимо Україну чистою!" (Let's Do It, Ukraine!)

Акція "Зробимо Україну чистою!" – це громадська ініціатива, яка є частиною глобального всесвітнього екологічного руху "Let's Do It, World!" (letsdoitworld.org), започаткованого в Естонії в 2008 році. До акції вже долучилися 112 країн та 14 мільйонів учасників на волонтерських засадах.

Акція "Зробимо Україну чистою!" – це наймасовіше громадське весняне прибирання, щорічна одноденна всеукраїнська соціально-екологічна акція з прибирання засмічених зелених зон та місць громадського відпочинку, яка відбувається в квітні з 2011 року (16 квітня 2011 року, 28 квітня 2012 року, 20 квітня 2013 року, 12 квітня 2014 року, 25 квітня 2015 року). Проведенням акції в Україні опікується громадська організація "Let's do it, Ukraine".

Докладніше прочитати про всеукраїнське весняне прибирання та долучитися до акції можна на сайті: <http://letsdoitukraine.org/>

24 квітня – Всесвітній день лабораторних тварин

День був заснований Міжнародною Асоціацією проти болісних експериментів на тваринах в 1979 році і підтриманий ООН.

Спочатку він «відзначався» зоозахисними організаціями у низці країн, а сьогодні вже в усьому світі активно розвивається рух проти вівісекції (експериментів і дослідів над лабораторними тваринами), який підтримують активісти різних громадських і зоозахисних організацій.

Докладніше можна прочитати тут:

<http://club4paws.com.ua/vsesvitnij-den-zahystu-laboratornyh-tvaryn/>

26 квітня – Роковини Чорнобильської трагедії (Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф)

Займає особливе місце серед пам'ятних дат. Аварія, що сталася 26 квітня 1986 року на Чорнобильській АЕС, стала за своїми розмірами найбільшою техногенною катастрофою XX століття і національною трагедією України, Росії та Білорусі, зачипивши долі мільйонів людей, що проживають на величезних територіях. Її наслідки поставили ці країни перед необхідністю вирішення нових, виключно складних і великомасштабних завдань, що практично торкаються всіх сфер суспільного життя, багатьох галузей науки, виробництва, культури та моралі.

Докладніше про Чорнобильську катастрофу дивіться за посиланням: <https://goo.gl/kSLNtw>

28 квітня – День боротьби за права людини від хімічної небезпеки (День хімічної безпеки)

В цей день в 1997 році вступила в силу міжнародна Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення і застосування хімічної зброї (ХЗ) та про його знищення, яка була укладена 138 країнами в 1993 році. Згідно Конвенції, Росія зобов'язана була до 2007 року знищити всі свої запаси хімічної зброї.

Докладніше про цей день читайте за посиланнями:

<http://calendate.com.ua/holiday/580>

<http://ronmb.org.ua/articles/den-himichnoyi-bezpeki.html>

Текст Конвенції про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення:
http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_182

Травень

Травень – Всеукраїнська екологічна акція "Чисте повітря" з охорони атмосфери від забруднення викидами автотранспорту

Забруднення атмосферного повітря в місцях напруженого руху автотранспорту призводить до того, що приземний шар атмосфери (особливо перші метри) де, як правило, спостерігається жвавий пішохідний рух, знаходиться під впливом дуже небезпечних для здоров'я людини шкідливих речовин. Як результат – загальне підвищення захворюваності населення, особливо в прилеглих до забруднених автомагістралей районах міста.

Можна стверджувати, що підвищення захворюваності на онкологічні, респіраторні та деякі інші захворювання - прямий результат погіршення якості атмосферного повітря. Навантаження на атмосферне повітря здійснюється через автомобільний транспорт у містах,

кількість якого за останній час помітно зростає. Для того, щоб зменшити таке навантаження, Державний комітет екології та природних ресурсів щорічно проводить Всеукраїнську акцію "Чисте повітря".

На виконання вимог природоохоронного законодавства по зменшенню забруднення атмосферного повітря викидами автомобільного автотранспорту працівники державної екологічної інспекції та громадські екологічні інспектори організовують спільні рейди-перевірки по усій країні.

Граничний вміст оксиду вуглецю у відпрацьованих газах не оснащених каталітичними нейтралізаторами авто допускається до 3,5 %. За перевищення цієї позначки власники автотранспорту згідно з ст. 81 "Кодексу України про адміністративне правопорушення" можуть бути оштрафовані у розмірі від одного до трьох неоподаткованих мінімумів.

Державні екологічні інспектори, здійснюючи екологічний контроль, мають право складати протоколи про адміністративну відповідальність громадян. Кожен водій повинен пам'ятати, що їздити потрібно на автомобілі зі справним карбюратором та двигуном та проходити один раз у півроку перевірку на вміст СО та інших шкідливих викидів у відпрацьованих газах.

Детальніше про акції в Україні можна дізнатися за адресами: <http://www.eco.com.ua>, <http://www.ecoleague.net>

3 травня – День Сонця

Для того, щоб привернути увагу до можливостей використання відновлювальних джерел енергії, європейське відділення Міжнародної спілки сонячної енергії (MCCE) (ISES-Europe), починаючи з 1994 року, на волонтерських засадах, організує щорічний День Сонця.

Ентузіасти та професіонали, громадські організації та фірми по всій Європі організовують різні заходи, пов'язані

з демонстрацією можливостей сонячної енергетики. День Сонця дає шанс кожному привернути увагу до проектів, що розробляються, вже отриманим результатам, новим розробкам чи продукції, що випускається і в той же час дає змогу отримати вигоду від представлення та рекламування своєї діяльності, як частини загальноєвропейської події. День Сонця організується у відповідності до місцевих умов і можливостей з визначеною координацією та інформаційною підтримкою національними і центральними відділеннями МССЕ, що сприяє розповсюдженню інформації в регіонах та різних країнах, а також обміну досвідом в організації міжнародних проектів.

Заходи, пов'язані з проведенням Дня Сонця, містять в собі:

- дні відкритих дверей сонячних та енергоефективних домів як експериментальних, так і приватних, що дозволяє перекоонатися в реальності і корисливості виконаних та здійснюваних проектів;
- дні відкритих дверей дослідних і проектних інститутів, що дозволяє широкій громадськості познайомитися з найновішими досягненнями із перших рук;
- конкурси, змагання, пробіги сонячних автомобілів, електромобілів;
- виставки, зустрічі з громадськістю в міських та торгових центрах, зелених зонах та інших громадських місцях;
- круглі столи для обговорення технічних, економічних і соціальних аспектів використання поновлюваних джерел енергії;
- семінари "Сонячний тиждень", які організуються за тиждень до чи після Дня Сонця, котрі дають можливість ознайомити архітекторів, інженерів комунальних служб, власників будівель, шкільних вчителів з новими можливостями сонячної енергетики;

- конкурси шкільних проектів з вивчення сонячної енергетики та діючих моделей пристроїв та іграшок з приводом від енергії сонця;
- конкурси малюнків на теми "Використання сонячної енергії", "Сонце в нашому житті", котрі прекрасно доповнюють в кольорі заходи до Дня Сонця, а сам процес творчості призводить до росту усвідомлення важливості такої тематики серед дітей, вчителів, батьків та громадськості.

Детальніша інформація про сонячну енергетику в Україні:

<http://saee.gov.ua/uk/ae/sunenergy> , <https://goo.gl/Ff4Ncy>

Перша субота травня - Міжнародний день пташиного хорового співу на світанні

Проходить у багатьох країнах світу. Акція організовується місцевими природоохоронними групами у першу суботу травня. Звичайно люди збираються разом перед світанком, щоб насолодитися пташиним співом.

Звуки природи на сайті: www.loodusheli.ee

Друга субота травня – Всесвітній день мігруючих птахів

Птахи долають величезні відстані, мігруючи з місць зимівлі до місць гніздування. Цей день відзначається проведенням екскурсій, розповсюдженням інформації про птахів і міграцію, проведенням освітніх заходів і кампанії для громадськості.

Детальніше про міграцію птахів читайте у Вікіпедії:

<https://goo.gl/vV9x2O>

Текст Конвенції по збереженню мігруючих видів диких тварин за адресою:

<http://ukraine.uapravo.net/data/base65/ukr65221.htm>

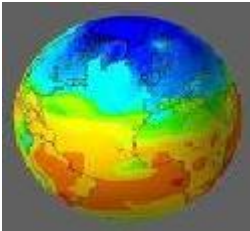

12 травня - День екологічної освіти

Святкується викладачами навчальних закладів та студентами у зв'язку з важливістю екологічної освіти, формування екологічної свідомості та обміну досвідом між державами. День відмічається шляхом організації та проведення конференцій та семінарів, круглих столів, присвячених питанням екології. Організовується у навчальних закладах усіх рівнів - починаючи з дитячих садків та закінчуючи вищими навчальними закладами.

Текст Концепції екологічної освіти в Україні читайте тут:

<http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-148b3b2021c2c>

15 травня - Всесвітній день захисту клімату

Святкується у зв'язку з оголошенням метеорологами необхідності захисту клімату як ресурсу для добробуту нинішніх та майбутніх поколінь, адже клімат, погода, природні катаклізми здійснюють суттєвий вплив на продовольчу, життєву, майнову безпеку, на водні ресурси, відпочинок та стійкий розвиток усіх держав без винятку.

Про Всесвітній день захисту клімату читайте тут:

<http://goo.gl/HFbcIN>

Інформацію з питань зміни клімату можна отримати на сторінці Всесвітнього фонду природи: <http://goo.gl/hg0WNm>

22 травня - Міжнародний день біологічного різноманіття

20 грудня 2000 року Генеральна Асамблея оголосила 22 травня Міжнародним днем біологічного різноманіття (резолюція 55/201). В цей день була прийнята Конвенція про

біологічне різноманіття. Раніше цей День відзначався 29 грудня (резолюція 49/119 від 19 грудня 1994 року). В 2000 році Конференція учасників Конвенції на п'ятому засіданні рекомендувала змінити дату для того, щоб привернути більше уваги до цього заходу.

Докладніше про Конвенцію про біологічне різноманіття:

<http://goo.gl/TGFLLq>

24 травня – Європейський день парків

Європейський день парків відмічається щорічно 24 травня і символізує міжнародну солідарність природних територій, що охороняються. Саме в цей день в 1909 році в Швеції були створені 9 перших парків в Європі. Сьогодні Федерація Європарк – зонтична європейська організація, що об'єднує охоронні природні території в 36 європейських країнах.

Сайт природно-заповідного фонду України:

<http://pzf.menr.gov.ua/>

31 травня - Всесвітній день без тютюну

В цей день, заснований в 1988 році Всесвітньою організацією охорони здоров'я, в багатьох країнах проводяться різноманітні акції, мета яких примусити людей відмовитися від цієї згубної звички. Всесвітня організація охорони здоров'я нагадує, що никотиноманія така ж розповсюджена проблема людства як алкоголізм та наркоманія.

Вчені довели, що смертельною дозою для людини є 50-100 мг нікотину. Людина, яка викурює 20-25 сигарет в день на протязі 30 років, пропускає через легені 150-160 кг отруйної речовини. Куріння згубно впливає на роботу всього організму, вважають лікарі. Біля п'яти мільйонів осіб щорічно помирає від хвороб, пов'язаних з курінням. Зокрема сигарети підвищують ризик захворювання на рак.

На сьогоднішній день більше ніж половина чоловічого населення планети і коло чверті жіночого курять. Такими темпами до 2030 року кількість померлих в результаті споживання нютюну досягне 10 мільйонів осіб.

Докладніше про день без тютюну:

<http://beyond.ua/vsesvitniy-den-bez-tyutyunu>

Червень

5 червня - Всесвітній день охорони навколишнього середовища

Цей день було запроваджено в 1972 р. на Конференції ООН по довкіллю, що відбулася у Стокгольмі, за результатами якої створено Програму Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища (ЮНЕП). Ініціаторами виступили делегації Японії та Сенегалу. Він відзначається щорічно в усьому світі з метою привернення уваги світової громадськості до проблем довкілля. У 1982 р. Генеральною асамблеєю ООН було прийнято Всесвітню хартію природи, згідно з якою всім формам життя повинна бути забезпечена можливість існування. А в червні 1992 р. нею було проведено Міжнародну конференцію з питань довкілля та стійкого розвитку світового суспільства, хартія розробила Порядок денний на XXI сторіччя. У 2000 році в цей день розпочато програму ООН "Тисячоліття довкілля – приступити до дій". Програма є ще одним нагадуванням людству про його роль в охороні довкілля.

Про довкілля та загрози йому читайте на сайті:

<http://cd.greenpack.in.ua/>

8 червня – Всесвітній день океанів

Цей день був проголошений у 1992 році на Всесвітній конференції з навколишнього середовища і розвитку у Ріо-де-Жанейро. Проголошенням цього свята ООН підкреслила життєву важливість океанів для планети, а також необхідність турботи про їх благополуччя.

Цікава інформація про океани на сайті:
<http://www.oceanavt.ru/>

Сторінка Музею Світового океану: <http://world-ocean.ru/ru/>

17 червня - Всесвітній день боротьби зі спустелюванням та посухами

Спустелювання – це деградація засушливих ґрунтів, через яку гинуть родючі землі, пасовища та ліси. На сьогодні воно є однією з найбільших глобальних економічних проблем світу в цілому та України зокрема. Причиною жакливої деградації земель є надмірна неправильна експлуатація ґрунтів, нераціональна вирубка лісів тощо. Від неї тією чи іншою мірою страждає 70 % засушливих територій в усьому світі.

Величезна пустеля Сахара, як вважають вчені, колись була квітучим степом. В пустелю вона перетворилась завдяки росту добробуту людини-скотаря. Величезні стада тварин, котрих почали розводити люди, з'їдали та безжально витоптували степові рослини. І ніхто при цьому не турбувався про те, щоб вони встигали відновитися. В результаті екосистема степу була повністю порушена. І там, де було квітуче поле, тепер простяглося піщане море.

Щоб уникнути виникнення нових сахар, Генеральною Асамблеєю ООН у 1994 році (резолюція 49/114) було введено екологічне свято - Всесвітній день боротьби з опустелюванням та посухами. У тому ж році була прийнята Конвенція Організації Об'єднаних Націй з боротьби із опустелюванням. Державам запропоновано присвятити

цей день підвищенню інформованості про необхідність міжнародного співробітництва у боротьбі з опустелюванням і наслідками посух та про хід реалізації Конвенції з боротьби зі опустелюванням.

Текст Конвенції Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з опустелюванням у тих країнах, що потерпають від серйозної посухи та/або опустелювання, особливо в Африці

http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_120

Липень

11 липня – Всесвітній день народонаселення

У 1989 році Рада керуючих Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) рекомендувала відзначати 11 липня як Всесвітній день народонаселення (рішення ПРООН 89/46). Ведучи відлік від 11 липня 1987 року, коли чисельність населення світу перетнула позначку 5 мільярдів мешканців, цей День має на меті загострити увагу на невідкладності та важливості питань, пов'язаних з народонаселенням, зокрема, в контексті планів і програм загального розвитку та необхідності пошуків розв'язання цих проблем.

Сторінка українського представництва Фонду народонаселення ООН: <http://www.unfpa.org.ua/>

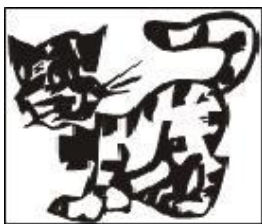
6 серпня - День дій за заборону ядерної зброї

У цей день, 6 серпня 1945 року американська авіація піддала атомному бомбардуванню японське місто Хіросіму. Вперше в історії ядерна зброя була застосована проти людей і продемонструвала свою жахливу силу. Колосальних збитків було завдано довкіллю і здоров'ю громадян. Наслідки бомбардувань відчутні й сьогодні.

Ядерна зброя вважається найбільш небезпечною з усіх видів зброї. Крім прямого ураження ударною хвилею, світловим випромінюванням та проникаючою радіацією, величезні території на багато років забруднюються радіонуклідами і стають непридатними для нормальної життєдіяльності людини. На сьогоднішній день більшість країн припинили здійснювати ядерні вибухи, проте лабораторні випробовування тривають і надалі.

Про місце України в системі контролю над озброєннями ХХІ століття дивіться на сторінці:

<http://www.niss.gov.ua/Tasko/010.htm>

16 серпня - Міжнародний день безпритульних тварин

Житомирська міська організація захисту тварин: <http://pomogizyvotnym.jimdo.com/>

Всеукраїнська спілка громадських організацій "Асоціація зоозахисних організацій України": <http://azou.org.ua/index.php>

Вересень

Вересень – Просвітницька акція Всеукраїнської екологічної ліги "Урок екологічних знань"

Докладніше читайте тут:

<http://www.ecoleague.net/component/k2/item/460-aktsiia-vel-urok-ekolohichnykh-znan>

Жовтень

30 вересня - 1 жовтня – Всесвітній день спостереження птахів

З 1993 року Міжнародною Асоціацією з Охорони Птахів (BirdLife International) проводиться Всесвітній день спостереження птахів (World Birdwatch). В 1995 році понад 115 тисяч осіб із 77 країн світу взяли участь в цій чудовій акції, яка мала на меті привернути увагу суспільства до проблем захисту птахів та їх місць проживання. Увагу учасників привернули більш ніж два мільйони птахів 2 764 різноманітних видів. В 1997 році під егідою Міжнародної асоціації з Охорони Птахів в 88 країнах світу пройшли міжнародні дні спостереження птахів, понад 184 тисячі жителів Землі взяли участь в цій акції. Під час цих днів всесвітній список зустрінутих птахів містив 5 935 видів, тобто біля 60% всієї фауни птахів світу. В Кенії, Колумбії та Бразилії стало можливим скласти найбільші національні списки зустрінутих птахів – відповідно 777, 1137, 820 видів за 48 годин. На даний час спостереження за птахами проводять представники понад 100 країн світу.

В кожній країні цей день проводять по-своєму: в іспаномовних країнах це галасливі і в чомусь схожі на карнавали "Фестивалі Птахів", в європейських країнах - колективні екскурсії на природу у супроводі орнітологів-

професіоналів, різноманітні ярмарки книг про птахів, виставки-продажі листівок, марок із зображенням птахів. Дуже популярні й збирають багато учасників конкурси дитячих малюнків птахів, малюнки на асфальті і т.ін. Однак головне завдання Всесвітніх днів спостереження птахів - пригорнути увагу якомога більшої кількості людей до світу пернатих і до проблем охорони природи, котру вони уособлюють.

Всесвітній день спостереження птахів – ідеальна можливість відкрити людям прекрасний світ птахів, передати наші особливі відчуття, котрі ми переживаємо при спостереженні за їх життям і нашу стурбованість за їх майбутнє.

Як підготуватись до спостереження за птахами, читайте на сайті Українського товариства охорони птахів:

<http://birdlife.org.ua/Cik1>

1 жовтня - Всесвітній день вегетаріанців

Що ви сьогодні їли на сніданок? Яечню з шинкою? А на обід? Вареники із м'яса молодих бичків? А на вечерю свинячі реберця напланували? А вам відомо, що для того, аби ви насолоджувались ціми смачними наїдками, понад 19 мільйонів нещасних звіряток щоденно відправляються на скотобійні? Кожен рік з метою подальшого з'їдання людина вбиває більше ніж 7 мільярдів тварин. Ви все ще бажаєте повечеряти? А дарма, вегетаріанство нині в моді. 10% населення планети, між іншим, вже відмовилось від поїдання братів наших менших. А в акторське середовище дух вегетаріанства прокрався доволі давно. Памела Андерсон згадує: «В одинадцять років, коли до мене дійшло, що гамбургери насправді не росли на деревах, а робились з корів, котрі мукали і плакали, коли їх вбивали, я відмовилась від м'яса і стала вегетаріанкою». А ви все ще їсте котлети?

Докладніше про вегетаріанство: <https://goo.gl/6TY6BW>

2 жовтня – Всесвітній день свійських тварин

Всесвітній день свійських тварин святкується з 1983 року 2 жовтня, у день народження Махатми Ганді – передового борця за гуманне поводження зі свійськими тваринами. В цей день також викриваються спустошувальні наслідки впливу інтенсивного тваринництва на здоров'я людини та стан навколишнього середовища.

Детальнішу інформацію англійською мовою можна отримати на сторінці Всесвітнього дня свійських тварин за адресою: <http://www.worldanimalday.org.uk/>

Інформацію про свійських тварин можна отримати за адресою: <http://www.pets.kiev.ua>

4 жовтня – Всесвітній день захисту тварин

Всесвітній день тварин проходить щорічно 4 жовтня з 1926 року, коли європейці відзначили 700 років з дня смерті одного з найбільших християнських святих – Франциска Ассізького (1182-1226).

Франциск Ассізький був засновником францисканського ордена ченців римсько-католицької церкви. У 1979 році Папа Іоанн Павло II офіційно назвав святого Франциска Ассізького патроном екологів. Рішення про святкування Міжнародного дня тварин було прийнято в 1931 році на Міжнародному конгресі прихильників руху в захист природи, що проходив у Флоренції. Товариства захисту тварин багатьох країн заявили про свою готовність щорічно відзначати цю дату й організовувати різноманітні масові заходи.

Про Всесвітнє товариство захисту тварин (WSPA) читайте тут: <http://goo.gl/ksjhfq>

Сайт Київського товариства захисту тварин: <http://animalprotect.org/>

Друга середа жовтня - Міжнародний день зі зменшення небезпеки стихійних лих

Генеральна Асамблея ООН, проголосивши з 1 січня 1990 р. Міжнародне десятиріччя із зменшення небезпеки стихійних лих, вирішила оголосити другу середу жовтня Міжнародним днем із зменшення небезпеки стихійних лих і відзначати його щороку.

Докладніше можна дізнатися на сторінці:

<http://www.ecoleague.net/component/k2/item/556-mizhnarodnyi-den-iz-zmenshennia-nebezpeky-stykhiinykh-lykh>

16 жовтня – Всесвітній день харчування

Уперше він відзначався 1980 р. за ініціативою Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО). Відтоді щорічно в цей день проходять різноманітні заходи, здатні привернути увагу світової спільноти до проблеми голоду. За двадцять років, відколи почали відзначати День харчування, проблема голоду не стала менш гострою. Експерти ФАО підраховали, що на сьогодні понад 862 млн людей на планеті постійно не доїдають. З цього числа 34 млн проживають у розвинених та країнах з перехідною економікою, а всі інші – у країнах третього світу.

Сторінка Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН: <http://www.fao.org/home/ru/>

31 жовтня – День Чорного моря

Уперше він відзначався "зеленими" неурядовими організаціями в 1996 році. Тоді в Стамбулі закінчила роботу Міжнародна екологічна програма, результатом якої став "Стратегічний план захисту та реабілітації Чорного моря". Усі

держави чорноморського басейну – Україна, Росія, Грузія, Румунія, Болгарія, Туреччина - підписали Стратегічний план дій щодо реабілітації та захисту Чорного моря. Цей План був розроблений після проведення всебічних досліджень морського середовища, які показали, що його життєздатність суттєво погіршилась у порівнянні з попередніми трьома десятиріччями. План передбачає здійснення практичних дій, спрямованих на відновлення та збереження довкілля Чорного моря (зменшення забруднення, вдосконалення управління живими ресурсами, підтримку соціального розвитку у спосіб, що не шкодить довкіллю, а також фінансування екологічних проектів).

Екологічні організації причорноморських країн відзначають цей день рядом акцій, щоб привернути увагу до деградації морського середовища та проведенню необхідних заходів щодо запобігання цьому на регіональному рівні.

Детальніше про міжнародне співробітництво щодо відновлення та збереження довкілля Чорного моря можна знайти за адресою: http://www.blacksea-commission.org/_publ-Newsletter08-UA-04.asp

Листопад

6 листопада – Міжнародний день запобігання експлуатації довкілля під час війн та військових конфліктів

5 листопада 2001 р. Генеральна Асамблея ООН оголосила 6 листопада кожного року Міжнародним днем попередження експлуатації навколишнього середовища під час війни та військових конфліктів (резолюція 56/4). Приймаючи це рішення, вона враховувала, що шкода, яка наноситься навколишньому середовищу під час військових конфліктів, ще довго після їх закінчення відчувається на стані екосистем і природних

ресурсів і часто виходить за межі національних територій та період життя одного покоління.

Генеральна Асамблея послалась також на Декларацію тисячоліття ООН, в якій підкреслено необхідність вживати заходи з охорони спільного навколишнього середовища.

Докладніше про цей день: <http://goo.gl/NMRvIF>

Декларацію тисячоліття ООН можна знайти за адресою: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_621

24 листопада – День без покупок

Незвичайне свято, ідея якого в зміні споживацького ставлення людини до навколишнього світу. "Перед тим, як придбати, - подумай, чи це дійсно тобі необхідно", - закликають організатори цієї серйозної витівки. Адже більшість покупок людина здійснює автоматично, не задумуючись. У кишені часто робить дірку бажання когось здивувати, вбити час чи заповнити пустоту. Неважко здогадатися, що "День без покупок" був вигаданий у США, вперше він відзначався у 1992 р. Звичайно, американців це найбільше турбує: пересічний житель цієї країни робить в 30 разів більше покупок, ніж індієць! Автор ідеї, рекламист Тед Дейв, протиставив її щоденному закликові комерційної реклами. "Реклама обманює, обіцяючи, що ми станемо щасливішими, якщо матимемо більше речей, - вважає він. - Крім того, вона викликає відчуття матеріального невдоволення і жадібність". За даними ООН 86 % особистих покупок роблять усього 29 % жителів планети. Таке необмежене споживання в глобальних масштабах знищує природні ресурси і постійно збільшує дистанцію між бідними й багатими. І не лише американцям можна дорікнути за надмірну любов до великих і малих принад цивілізації.

"День без покупок" - це можливість сказати "досить, вистачить", насамперед для західних споживачів. Ідею американського рекламиста підхопили - значні акції

відбулися в Європі, Америці, Австралії та Новій Зеландії. Свято відзначено в 13 країнах світу театралізованими процесіями, виставами, трансляцією антирекламних роликів і публікацією антирекламних оголошень. Найпопулярніша пісня дня – бітлівська "Can't buy me love" ("Кохання не купиш"). Проте, зовсім необов'язково виходити на вулиці, щоб виразити свою позицію – достатньо просто цього дня не зробити жодної покупки. *Сторінки протестних акцій "День без покупок" можна знайти за адресами:*

Голандія - <http://www.koopniets.nl>

Великобританія - <http://www.buynothingday.co.uk>

Канада - <http://www.buynothingchristmas.org>

Міжнародна мережа - http://www.ecoplan.org/ibnd/ib_index.htm

Третій четвер листопада – Всесвітній день відмови від паління

Американці вирішили першими, що кидати палити краще гуртом і оголосили третій четвер листопада Великим американським днем "без диму". Згодом за ініціативою Міжнародного союзу боротьби з раком цей день став нагодою кинути палити для всього світу. До Дня непаління в рамках програми ЮНІСЕФ "Діти та підлітки, вільні від тютюну", видано популярні книжки - розповіді відомих людей про власний досвід та рекомендації для тих, хто хоче захистити своє право не вдихати смердючий тютюновий дим.

Сторінка Коаліції громадських організацій та ініціатив за вільну від тютюнового диму Україну: <http://adic.org.ua/>

Грудень – Акція Всеукраїнської екологічної ліги (ВЕЛ) "Збережи ялинку"

У грудні проходить традиційна акція Всеукраїнської екологічної ліги "Збережи ялинку". Мета акції - схилити громадян України відмовитися від передноворічного винищення хвойних дерев та показати шкідливі наслідки передноворічного вирубування хвойних дерев. Акція спрямована не тільки на попередження незаконної рубки сосен та ялин, а й на формування громадської думки про "ялинкову" проблему шляхом пропаганди заміни живих дерев на композиції з гілля. Використання "лапника", що залишається в лісі на місцях санітарних рубок, лісосіках і навіть інколи спалюється, збереже життя багатьом деревам і дасть суто економічний ефект. У рамках цієї акції ВЕЛ щороку проводить конкурс "Замість ялинки - зимовий букет". Під час конкурсу діти та підлітки в усій Україні виготовляють святкові букети з вічнозеленого гілля, створюючи святкову атмосферу без знищення живого дерева. Такі композиції здобувають симпатії дедалі більшої кількості людей.

Детальніше про акції Всеукраїнської екологічної ліги (ВЕЛ) можна дізнатися за адресою: <http://goo.gl/tcAq7t>

3 грудня – Міжнародний день боротьби з пестицидами

Відзначається у день, коли в 1984 році на пестицидному заводі в Бхопалі (Індія) сталася екологічна катастрофа. Щоб привернути увагу до вирішення проблем, які виникають в результаті виробництва та застосування небезпечних хімічних речовин,

Латиноамериканська мережа активістів проти пестицидів

оголосила 3 грудня Днем боротьби з пестицидами, який незабаром став міжнародним.

В цей день екологи усього світу проводять акції та протести, нагадуючи про накопичення в навколишньому середовищі значної кількості шкідливих хімічних речовин, зокрема пестицидів, які акумулюються в навколишньому середовищі і накопичуються в організмах людей та тварин, спричиняючи важкі наслідки для їх здоров'я.

Детальніше про відзначення Дня боротьби з пестицидами та пестицидне забруднення: <http://goo.gl/ICLnzx>

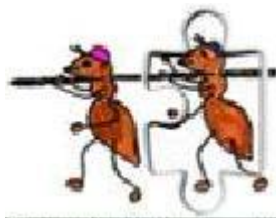

15 грудня – закрито Чорнобильську АЕС

15 грудня 2000 року в Україні відбулося офіційне закриття Чорнобильської атомної електростанції. 26 квітня 1986 року після руйнівного вибуху 4-ого енергоблоку її не один раз зупиняли на ремонт через непередбачену інженерну конструкцію реакторів, розроблених радянськими спеціалістами. У грудні 1995 року країни "Великої сімки" разом з Україною підписали "Меморандум розуміння" у Галіфаксі (Канада) про надання Україні необхідних коштів для термінового закриття ЧАЕС, які країна так і не отримала.

Чорнобильського центру з проблем ядерної безпеки, радіоактивних відходів та радіоекології:

<http://www.chornobyl.net/ua/>

29 грудня – Міжнародний день збереження (охорони) біорізноманіття

Міжнародний день біорізноманіття відзначається з 1993 року. Основна його мета - звернути увагу жителів планети на необхідність збереження біологічного різноманіття життя на Землі.

У нью-йоркському зоопарку було влаштовано спеціальне символічне кладовище: там встановили 200 надгробних каменів із назвами тварин, які щезли з лиця землі за останні 400 років. За прогнозами вчених, до 2050 року зникнуть ще біля 20 тисяч рослин.

В 1966 році дані про зниклих та зникаючих видів тварин були опубліковані під назвою «Червона книга». Обліковий склад зникаючих видів тварин, на жаль, поповнюється. Однак є привід для оптимізму: в «Червоній книзі» є «зелені сторінки». Туди заносяться види, врятовані від знищення.

Червона книга України: <http://redbook-ua.org/>

Червоний список Міжнародного союзу охорони природи: <http://www.iucnredlist.org/>

Грудень-січень - Міжнародні дні спостереження за птахами

Акцію щороку проводить Українське товариство охорони птахів. Його мета - збирання даних про стан пернатих узимку. В акції може взяти участь кожен бажаючий.

Для цього необхідно зафіксувати, які види птахів, в якій кількості перебувають цими днями у вашій місцевості. Облік птахів, що зимують в Україні, має важливе значення не лише для науки, а й для природоохоронної справи. Знаючи види, кількість і місце перебування пернатих взимку, можна організувати підгодовлю птахів, охорону їх на зимівлях. Міжнародні дні спостереження за птахами є популярними в усьому світі.

Детальніше про акцію можна дізнатися на сайті Українського товариства охорони птахів: <http://birdlife.org.ua/>

При складанні календаря використано інтернет-джерела

Завідувачка методичного відділу ЦРБ
Тамара Ковальчук